

3 oktyabr 2024-cü il

RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

● El sənətkarlarımız

Aşiq sənətinə böyük ehtiram

Ustad Ələsgərin abidəsinin ucaldılması

Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan ənənənin davamıdır

Rəsəpublikamızın ədəbi-mədəni həyatında bu günlərdə əsl bayram ovqatı yaşandı. Bakıda Azərbaycan aşiq yaradıcılığının görkəmli nümayəndəsi, böyük el sənətkarı Aşiq Ələsgərin abidəsinin açılışı oldu. Açılışda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və oğlu Heydər Əliyev, ədəbiyyat, incəsənət, mədəniyyət xadimləri, Qərbi Azərbaycan İcmasının təmsilciləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etmişdilər.

Tədbir iştirakçılardan geniş ictimaiyyəti qırurlandıran həm də o idi ki, gündən-günə gözələşən Bakı həm də dünyada ən çox görkəmli dövlət xadimlərinin, elm adamları, məşhur ədəbiyyat, incəsənət, mədəniyyət nümayəndələrinin, habelə xeyriyyəçi və sənətkarlarının heykəlləri olan bir şəhərə çevriləkdir. Təkcə son illərdə paytaxta dörd böyük bəstəkarımızın - Qara Qarayevin, Fikrət Əməirovun, Niyazinin, Tofiq Quliyevin, üç böyük müğənnimiz - Bülbülün, Rəşid Behbudovun, Müslüm Maqomayevin heykəlləri ucaldılıb. Bu heykəllərin əksəriyyəti tariximizin ən şorəfli, ən qürrulu günlərini yaşadığımız günlərdə yaradılıb. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusuna azərbaycanlılarının 30 illik həsrətinə son qoyub, Qarabağın tacı Şuşa başda olmaqla, Qarabağ torpaqları erməni işgalindən azad olunub. Nəhayət, 2023-cü ilin sentyabrında 23 saatlıq antiterror əməliyyatında 200 ilin problemi həll olunub.

Katırladaq ki, ölkəmizdə dünya elm, mədəniyyət, incəsənət xəzinəsinə böyük töhfələr vermiş Azərbaycan övladlarının yubileylerinin dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi, xatirələrinin əbədiləşdirilməsi, büst və heykəllərinin ucaldılması, yaşadıgi binada barelyeflərinin yaradılması ənənəsi xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən gerçəkləşdirilmişdir. Aşiq sənətinin əlcətəz zirvəsinə yüksəlmiş ustad Ələsgərin Bakıda abidəsinin ucaldılması bu müqəddəs ənənənin davamıdır. Ədəbi ictimaiyyətə yaxşı məlumdur ki, Aşiq Ələsgər şəxsiyyəti, Aşiq Ələsgər irsi, yaradıcılığı həmişə Ulu Öndərin qayğısı ilə əhatə olunmuşdur. Belə ki, ilk dəfə Azərbaycanda dövlət səviyyəsində Aşiq Ələsgərin yubileyinin qeyd edilməsi Ulu Öndərin sayesində mümkün olmuşdur. Aşiq Ələsgər irsinin tədqiqi, təbliği də Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır.

Ümummilli Liderin siyasi xəttini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev üç il əvvəl Aşiq Ələsgərin adının əbədiləşdirilməsi üçün iki sərəncam imzalamışdır. Bir sərəncam əsasında Aşiq Ələsgərin 200 illik yubileyi dövlət səviyyəsində qeyd edilmişdi. İkinci sərəncamda isə onun abidəsinin ucaldılması məsələsi nəzərdə tutulurdu. Həmin sərəncama əsasən, şəhərimizin ən gözəl məkanlarından birində - Rəşid Behbudovla Bakıxanov küçələrinin kəsişməsində olan parkda Aşiq Ələsgərin abidəsi ucaldılıb.

Mötəbər tədbirdə iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında demişdir: "Aşiq Ələsgər ömür boyu Azərbaycanın qədim torpağı olan Goyçə mahalında yaşamış, yaratmışdır, uzun ömür yaşamışdır və ömrünün son illərində öz doğma torpaqlarını tərk etməyə məcbur olmuşdur. O vaxt onun 97 yaşı var idi, 1918-ci ildə erməni vəhşiləri azərbaycanlıları etnik təmizləməyə məruz qoymuşdular. Bu, XX əsrə azərbaycanlıların öz qədim torpaqlarından - Qərbi Azərbaycandan birinci deportasiyası idi. Əfsuslar olsun, ondan sonra da bizim xalqımız iki deportasiyaya məruz qalmışdır. Aşiq Ələsgər ailəsi ilə birlikdə qonşu Kəlbəcər rayonuna köçməsdür. Ancaq doğma Vətən, doğma torpaq onu yenə də Goyçə mahalına çəkirdi, baxmayaraq ki, iqlim, təbiət, gözəllik baxımından Kəlbəcər və Goyçə mahalı çox da fərqlənmir. Amma onun Vətən sevgisi, torpaq sevgisi o qədər güclü idi ki, bütün təhlükələrə baxmayaraq, o, təqribən üç ildən sonra öz doğma Ağkilsə kəndində onun abidəsi ucaldılmışdır. Xalqımız deportasiyanın üçüncü dalğasına məruz qalmışdır - 1918-ci ildə birinci, 1940-50-ci illərdə ikinci və 1980-ci illərin sonları - 1990-ci illərin əvvələrində üçüncü deportasiya baş vermişdir. İki deportasiyadan müəyyən müdədən sonra Azərbaycan xalqı öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmış, yəni hamısı olmasa da, böyük bir qisim qayıtmışdır. Bu, bizdə haqlı olaraq əminlik yaradır ki, üçüncü etnik təmizləmə dalğasına məruz qalmış qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba torpaqlarına qayıdaclarlar. Bunu deməyə əsas verən bir çox amillər var. Əlbəttə ki, Vətən sevgisi, o torpaqlar unudulmayıb və unudulmayacağı, o torpaqları görməyən qərbi azərbaycanlıların sonrakı nəsilləri Vətən həsrəti ilə yaşayırlar.

qəbiristanlıqlarımız erməni vandalları tərəfindən dağdırılmışdır. Bu praktika yeni deyil, əsrlər boyu bütün dünyanın gözü qarşısında bizi qarşı bu ədalətsizlik, bu vəhşilik tərodilirdi.

Ədəbi ictimaiyyətə yaxşı məlumdur ki, Aşiq Ələsgər yaradıcılığı Azərbaycan xalqının ürəyində elə bir böyük iz buraxmışdır ki, 200 il keçəndən sonra da o, görkəmli şəxsiyyət, vətənpərvər insan, öz xalqını, Vətənini sevən insan ki mi xalqımızın yaddaşında yaşayır. Əlbəttə ki, biz onun timsalında xalqımızın yüksək ruhunu görürük. Çünkü 97 yaşında öz torpağından köçməyə məcbur olmuş insan 100 yaşında yenə də bütün təhlükələrə baxmayaraq, - o vaxt hələ o təhlükələr tamsovusmamışdı, - yenə də öz Vətəninə qayıtmışdır.

Azərbaycan Prezidenti çıxışında öten əsrin əvvəllerinə ekskurs edərək xatiratlaşmışdır: "Xalqımız XX əsrə üç deportasiya dalğasına məruz qalmışdır - 1918-ci

ildə birinci, 1940-50-ci illərdə ikinci və 1980-ci illərin sonları - 1990-ci illərin əvvələrində üçüncü deportasiya baş vermişdir. İki deportasiyadan müəyyən müdədən sonra Azərbaycan xalqı öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmış, yəni hamısı olmasa da, böyük bir qisim qayıtmışdır. Bu, bizdə haqlı olaraq əminlik yaradır ki, üçüncü etnik təmizləmə dalğasına məruz qalmış qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba torpaqlarına qayıdaclarlar. Bunu deməyə əsas verən bir çox amillər var. Əlbəttə ki, Vətən sevgisi, o torpaqlar unudulmayıb və unudulmayacağı, o torpaqları görməyən qərbi azərbaycanlıların sonrakı nəsilləri Vətən həsrəti ilə yaşayırlar.

Təxminən 4 metr hündürlüyündə olan heykələ baxdıqca Aşiq Ələsgərin həyat və yaradıcılığını göz önüne götürür. Bu gün sənətkar yalnız el şənliklərində saz ifa edən aşıqlardan olmayıb, o, böyük ustaddır, filosofdur, söz xıridarıdır. O, torpağından didərgin düşən bir sənətkardır, yurduna qayıtmak üçün hayqırırdı. Qürur ludur ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə torpaqlarımız erməni işgalindən azad edilib. Bu fonda Aşiq Ələsgərin heykeli də hayqırın obrazdır. Qayanın üzərində aşığın şeirləri əks olunub, həyatından epizodlar qeyd edilib. Abidənin ərsəyə gəlməsində yazılı təsvirlərə istifadə edilib.

Mütəxəssislər və ictimaiyyət nümayəndələri tərəfindən məmənuniyyətlə qarşılanan heykəlin müəllifi Xalq rəssamı Natiq Əliyev, memarı isə Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının baş müəllimi Malik Babayevdir.

Tədbirdə Azərbaycan Yaziçilər Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar, Qərbi Azərbaycan İcmasının Ağsaqqallar Şurasının sədri, akademik Əhliman Əmirəslanov, Aşıqlar Birliyinin sədri Məhərrəm Qasımlı və Aşiq Ələsgərin nəticəsi Xətai Ələsgərli çıxış edərək böyük ustادın yaradıcılığından söhbət açmış, son illər respublikamızda şair, yazıçı, alim, mədəniyyət və incəsənət ustalarına, bir sözə, görkəmli şəxsiyyətlərə dövlət səviyyəsində göstərilən diqqət və qayğıni yüksək dəyərləndirərək dövlət başçısına minnetdarlıqlarını bildirmişlər.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"